

PIEŚNI I PIOSENKI PATRIOTYCZNE

1. My, Pierwsza Brygada (Legiony)

Legiony Polskie były pierwszą polską formacją wojskową w XX w. Skupiły w sobie oddziały „Strzelca” Józefa Piłsudskiego, Drużyny Strzeleckie, Polowe Drużyny Sokoła oraz inne organizacje paramilitarne działające przed I wojną światową. Najślynniejszą pieśnią Legionów Polskich utworzonych przez Józefa Piłsudskiego jest „Marsz Pierwszej Brygady.”

<https://www.youtube.com/watch?v=k24j4F2o9w>

Legiony to żołnierska nuta,
Legiony to ofiarny stos,
Legiony to żołnierska buta,
Legiony to straceńców los.
My, Pierwsza Brygada,
Strzelecka gromada,
Na stos rzuciliśmy swój życia los,
Na stos, na stos.
O ileż męk, ileż cierpienia,
O ileż krwi, wylanych łez.
Pomimo to – nie ma zwątpienia,
Dodawał sił – wędrówki kres.
My, Pierwsza Brygada...
Mówili żeśmy stumanieni,
Nie wierząc nam, że chcieć to móc.
Leliśmy krew osamotnieni,
A z nami był nasz drogi wódz!
My, Pierwsza Brygada...
Inaczej się dziś zapatrują
I trafić chcą do naszych dusz,
I mówią, że nas już szanują,
Lecz właśnie czas odwetu już!
My, Pierwsza Brygada...
Nie chcemy dziś od was uznania,
Ni waszych mów, ni waszych łez.
Skończyły się dni kołatania
Do waszych dusz, do waszych serc.
My, Pierwsza Brygada...
Dziś nadszedł czas pokwitowania
Za mękę serc i katusz dni.
Nie chcecie więc politowania,
Zasadą jest: za krew chciej krwi.
My, Pierwsza Brygada...
Umieliśmy w ogień zapału
Młodzieńczych wiar rozniecić skry,
Nieść życie swe dla ideału
I swoją krew i marzeń sny.

My, Pierwsza Brygada...
Potrafim dziś dla potomności
Ostatki swych poświęcić dni,
Wśród fałszów siać siew szlachetności
Miazgą swych ciał, żarem swej krwi.
My, Pierwsza Brygada...

2. Czerwone maki na Monte Cassino

Czerwone maki na Monte Cassino to polska pieśń wojskowa związana z bitwą o Monte Cassino. Powstała w 1944 roku, na kilka godzin przed zdobyciem klasztoru w siedzibie Teatru Żołnierza Polskiego w Campobasso. Autorem słów był Feliks Konarski, zainspirowany prowadzonymi w pobliżu walkami.

<https://www.youtube.com/watch?v=Iab33qfDW-g>

1. Czy widzisz te gruzy na szczycie?
Tam wróg twój się kryje jak szczur.
Musicie, musicie, musicie
Za kark wziąć i strącić go z chmur.
I poszli szaleni, zażarci,
I poszli zabijać i mścić,
I poszli, jak zawsze uparci,
Jak zawsze za honor się bić.

Refren:

Czerwone maki na Monte Cassino
Zamiast rosy piły polską krew.
Po tych makach szedł żołnierz i ginął
Lecz od śmierci silniejszy był gniew.
Przejdą lata i wieki przeminą,
Pozostaną ślady dawnych dni
I wszystkie maki na Monte Cassino
Czerwieńsze będą, bo z polskiej wzrosły krwi.

2. Runęli przez ogień straceńcy,
Niejeden z nich dostał i padł,
Jak ci z Samosierry szaleńcy,
Jak ci spod Raławic sprzed lat.
Runęli impetem szalonym
I doszli. I udał się szturm.
I sztandar swój biało-czerwony
Zatknęli na gruzach wśród chmur.

Refren:

Czerwone maki...

3. Czy widzisz ten rząd białych krzyży?
To Polak z honorem brał ślub.
Idź naprzód, im dalej, im wyżej,
Tym więcej ich znajdziesz u stóp.
Ta ziemia do Polski należy,
Choć Polska daleko jest stąd,
Bo wolność krzyżami się mierzy,
Historia niejeden zna błąd.

Refren:
Czerwone maki...

Zwrotka dopisana w 25. rocznicę bitwy (1969):
Ćwierć wieku, koledzy, za nami,
Bitewny ulotnił się pył.
I klasztor białymi murami
Na nowo do nieba się wzbił.
Lecz pamięć tych nocy upiornych
I krwi, co przelała się tu
Odzywa się w dzwonach klasztornych,
Grających poległym do snu.

3. Rota

Najbardziej znaną w naszym kraju pieśnią patriotyczną jest Rota. Autorem słów Roty jest Maria Konopnicka, natomiast autorem obecnej muzyki jest Feliks Nowowiejski. Rota miała być protestem pisarki przeciw wywłaszczeniom w zaborze pruskim.

https://www.youtube.com/watch?v=o_VL6ZYv2bE

Nie rzucim ziemi skąd nasz ród!
Nie damy pogrześć mowy.
Polski my naród, polski lud,
Królewski szczep Piastowy.

Nie damy, by nas gnębił wróg!
Tak nam dopomóż Bóg!
Tak nam dopomóż Bóg!

Do krwi ostatniej kropli z żył
Bronić będziemy ducha,
Aż się rozpadnie w proch i w pył
Krzyżacka zawierucha.

Twierdzą nam będzie każdy próg!
Tak nam dopomóż Bóg!
Tak nam dopomóż Bóg!

Nie będzie Niemiec pluł nam w twarz
Ni dzieci nam germanił,
Orężny wstanie hufiec nasz,
Duch będzie nam hetmanił.

Pójdziem, gdy zabrzmiał złoty róg!
Tak nam dopomóż Bóg!
Tak nam dopomóż Bóg!

Nie damy miana Polski zgnieść
Nie pójdziem żywo w trumnę
W Ojczyzny imię, na jej cześć
Podnosi czoła dumne.

Odzyska ziemi dziadów wnuk!
Tak nam dopomóż Bóg!
Tak nam dopomóż Bóg!

4. Szara piechota

Nie wiemy, kiedy dokładnie powstała pieśń (większość opracowań podaje rok 1918). Historycy mają też wątpliwości co do autorstwa melodii i tekstu. W czasie II wojny światowej wykorzystano melodię „Szarej Piechoty” do wielu nowych piosenek partyzanckich, żołnierskich, powstańczych i jenieckich.

<https://www.youtube.com/watch?v=4Y3Oqzz8sx8>

Nie noszą lampasów i szary ich strój,
Nie noszą ni srebra, ni złota,
Lecz w pierwszym szeregu podąża na bój
Piechota, ta szara piechota.
Lecz w pierwszym szeregu podąża na bój
Piechota, ta szara piechota.
Maszerują strzelcy, maszerują,
Karabiny błyszczą, szary strój,
A przed nimi drzewa salutują,
Bo za naszą Polskę idą w bój!
Idą, a w słońcu kołysze się stal,
Dziewczęta zerkają zza płota,
A oczy ich dumne utkwione są w dal,
Piechota, ta szara piechota!
A oczy ich dumne utkwione są w dal,
Piechota, ta szara piechota!
Maszerują strzelcy, maszerują,
Karabiny błyszczą, szary strój,
A przed nimi drzewa salutują,
Bo za naszą Polskę idą w bój!

Nie grają im surmy, nie huczy im róg,
A śmierć im pod stopy się miota,
Lecz w pierwszym szeregu podąża na bój,
Piechota, ta szara piechota.
Lecz w pierwszym szeregu podąża na bój,
Piechota, ta szara piechota.
Maszerują strzelcy, maszerują,
Karabiny błyszczą, szary strój,
A przed nimi drzewa salutują,
Bo za naszą Polskę idą w bój!

5. Przybyli ułani pod okienko

Przybyli ułani pod okienko to pieśń wojskowa, której autorem najprawdopodobniej jest legionista Feliks Gwiżdż, który napisał 6 zwrotek. Z biegiem czasu żołnierze sami zaczęli dodawać pozostałe zwrotki pieśni. Pieśń Przybyli ułani pod okienko była bardzo popularna w czasie pierwszej Wojny Światowej. Obecnie również jest jedną z najbardziej znanych pieśni wojskowych.

<https://www.youtube.com/watch?v=lpBhBxazKmg>

Przybyli ułani pod okienko, (bis)
Pukają, wołają: "puść panienko!" (bis)

Zaświecił miesięczek do okienka,
W koszulce stanęła w nim panienka.

"O Jezu, a cóż to za wojacy?"
"Otwieraj! Nie bój się to czwartacy!"

"O Jezu! A dokąd Bóg prowadzi?"
"Warszawę odwiedzić byśmy radzi.

Gdy zwiedzim Warszawę, już nam pilno
Zobaczyć to stare nasze Wilno.

. A z Wilna już droga jest gotowa,
Prowadzi prościutko aż do Lwowa.

"O Jezu, a cóż to za mizeria?"
"Otwórz no, panienko! Kawaleria."

Przyszliśmy napić nasze konie,
Za nami piechoty pełne błonie."

"O Jezu! A cóż to za hołota?"
"Otwórz panienko! To piechota!"

Panienka otwierać podskoczyła,
Żołnierzy do środka zaprosiła.

6. Jak długo w sercu naszym

Pieśń patriotyczna Jak długo w sercach naszych powstała prawdopodobnie pod koniec XIX wieku. Autorem tekstu pieśni Jak długo w sercach naszych jest Konstanty Krumłowski. Muzykę do tej pieśni patriotycznej skomponował ks. Władysław Piątkiewicz. Podczas powstań śląskich tekst pieśni Jak długo w sercach naszych został przerobiony przez ks. Władysława Gajdę. Ta pieśń patriotyczna była bardzo popularna w 1921 roku podczas plebiscytu. Pieśń Jak długo w sercach naszych do tej pory budzi w sercach ducha patriotycznego.

<https://www.youtube.com/watch?v=qLp-OX370B4>

1. Jak długo w sercach naszych
Choć kropla polskiej krwi
Jak długo w dłoniach naszych
Szabla ojczysta drży.

Stać będzie kraj nasz cały,
Stać będzie Piastów gród.
Zwycięży orzeł biały,
Zwycięży polski lud.

2. Dopóki stara wiara
Rozgrzewa naszą krew,
Zdobędziem kraj nasz cały,
Bo każdy Polak lew.

Stać będzie kraj nasz cały,
Stać będzie Piastów gród.
Zwycięży orzeł biały,
Zwycięży polski lud.

3. Jak długo na Wawelu
Brzmi Zygmunowski dzwon,
Jak długo z gór Karpackich
Rozbrzmiewa polski ton.

Stać będzie kraj nasz cały,
Stać będzie Piastów gród.
Zwycięży orzeł biały,
Zwycięży polski lud.

4. Jak długo Wisła wody
Na Bałtyk będzie słać
Jak długo polskie grody
Nad Wisłą będą stać.

Stać będzie kraj nasz cały,

Stać będzie Piastów gród.
Zwycięży orzeł biały,
Zwycięży polski lud.

7. Pierwsza kadrowa

https://www.youtube.com/watch?v=7RLjHTF_nNc

Raduje się serce, raduje się dusza,
Gdy Pierwsza Kadrowa na wojenkę rusza.
Oj da, oj da dana, kompanio kochana,
Nie masz to jak Pierwsza, nie!
Chociaż do Warszawy mamy długą drogę,
Przecież jednak dojdziem, byle by iść w nogę.
Oj da, oj da dana...itd
Gdy Moskal, psia wiara, drogę nam zastąpi,
Kulek z manniichera nikt mu nie poskąpi.
Oj da, oj da dana...itd
Kiedy wybijemy po drodze Moskali,
Ładne warszawianki będziemy całowali.
Oj da, oj da dana...itd
Chociaż w butach dziury i na portkach laty,
To Pierwsza Kadrowa pójdzie na armaty.
Oj da, oj da dana...itd
A gdy się szczęśliwie zakończy powstanie,
To Pierwsza Kadrowa gwardyją zostanie.
Oj da, oj da dana...itd

8. Rozkwitały pąki białych róż

<https://www.youtube.com/watch?v=tTEbIbYHILk>

Rozkwitały pąki białych róż,
Wróc Jasieńku z tej wojenki wróc !
Wróc, ucałuj jak za dawnych lat -
Dam ci za to róży najpiękniejszy kwiat...
Już przekwitły pąki białych róż,
Przeszło lato – jesień – zima już,
Cóż ci teraz dam Jasieńku, hej -
Gdy z wojenki wrócisz do dziewczyny swej ?..
Jasieńkowi nic nie trzeba już,
Bo mu kwitną pąki białych róż,
Tam pod jarem [...]

9. Wojenko, wojenko

<https://www.youtube.com/watch?v=0MIRn4HmEVc>

Wojenko, wojenko
Cóżes Ty za pani
Że za tobą idą, że za Tobą idą chłopcy malowani?
Że za tobą idą, że za Tobą idą chłopcy malowani?
Chłopcy malowani
Sami wybierani
Wojenko wojenko, wojenko wojenko, cóżes Ty za pani?
Wojenko wojenko, wojenko wojenko, cóżes Ty za pani?
Na wojence ładnie
Kto Boga uprosi
Żołnierze strzelają, żołnierze strzelają, Pan Bóg kule nosi
Żołnierze strzelają, żołnierze strzelają, Pan Bóg kule nosi
Lecą kule lecą
Lecą kule żwawo
Która Cię dogoni, która Cię dogoni, to zapłacisz krwawo
Która Cię dogoni, która Cię dogoni, to zapłacisz krwawo
Wojenko, wojenko
Co za moc jest w Tobie?
Kogo Ty...

10. O mój rozmarynie

<https://www.youtube.com/watch?v=qtqqTm9unUw>

O mój rozmarynie, rozwijaj się
O mój rozmarynie, rozwijaj się
Pójdę do dziewczyny, pójdę do jedynej
Zapytam się.
Pójdę do dziewczyny, pójdę do jedynej
Zapytam się.
A jak mi odpowie: nie kocham cię,
A jak mi odpowie: nie kocham cię,
Ułani werbują, strzelcy maszerują
Zaciągnę się.
Ułani werbują, strzelcy maszerują
Zaciągnę się.
Dadzą mi konika cisawego
Dadzą mi konika cisawego
I ostrą szabelkę, i ostrą szabelkę
Do boku mego.
I ostrą szabelkę, i ostrą szabelkę
Do boku mego.
Dadzą mi manierkę z gorzałczyną
Dadzą mi manierkę z gorzałczyną
A żebym nie tęsknił

11. Warszawskie dzieci

<https://www.youtube.com/watch?v=5PSx5cWoyIE>

Nie złamie wolnych żadna klęska,
Nie strwoży śmiałych żaden trud –
Pójdziemy razem do zwycięstwa,
Gdy ramię w ramię stanie lud.
Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój,
Za każdy kamień Twój, Stolico, damy krew!
Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój,
Gdy padnie rozkaz Twój, poniesiem wrogom gniew!
Powiśle, Wola i Mokotów,
Ulica każda, każdy dom –
Gdy padnie pierwszy strzał, bądź gotów,
Jak w ręku Boga złoty grom.
Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój,
Za każdy kamień Twój, Stolico, damy krew!
Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój,
Gdy padnie rozkaz Twój, poniesiem wrogom gniew!
Od piły, dłuta, młota, kielni –
Stolico, synów swoich sław,
Że stoją wraz przy Tobie wierni,
Na straży Twych żelaznych praw.
Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój,
Za każdy kamień Twój, Stolico, damy...

12. Ostatni mazur

<https://www.youtube.com/watch?v=bBLIcz9YG1k>

Jeszcze jeden mazur dzisiaj,
nim poranek świta,
"Czy pozwoli panna Krzysia?"
młody ułan pyta.
I tak długo błaga, prosi,
boć to w polskiej ziemi:
W pierwszą parę ją ponosi,
a sto par za niemi.
W pierwszą parę ją ponosi,
a sto par za niemi.

On coś pannie szepce w uszko
i ostrogą dzwoni,
Pannie tłucze się serduszko
i liczko się płoni.
Cyt, serduszko, nie płoń liczka,
bo ułan niestały:
O pół mili wre potyczka,
słysząc pierwsze strzały.
O pół mili wre potyczka,
słysząc pierwsze strzały.

Słysząc strzały, głos pobudki,
dalej na koń, hurra!
Lube dziewczę porzuć smutki,
dokończym mazura.
Jeszcze jeden krąg dokoła,
jeden uścisk bratni,
Trąbka budzi, na koń woła,
mazur to ostatni.
Trąbka budzi, na koń woła,
mazur to ostatni.

13. Czy to noc czy to dzień

<https://www.youtube.com/watch?v=KtTs2ZObA20>

1. Czy to noc, czy to dzień
w kraju naszym pięknie jest.
Już od morza, aż po góry.
Szczyty Tatr cudne są,
Giewont dumnie pręży pierś
i wlatuje ponad chmury.

ref. Bo to nasz kraj,
nasza Ojczyzna.
Językiem mym –
piękna polszczyzna.
Polska ziemia wzdłuż i wszerz
najcenniejsza dla mnie jest,
zawsze będę mieszkać tutaj./ bis

2. Jezior blask, morza szum,
wszystko dla mnie piękne jest
w ukochanym kraju moim.
Tutaj las, jezior blask
każdym latem wzywa nas,
Wiatr kołysze białe chmury.

14. Jestem Polakiem

<https://www.youtube.com/watch?v=plug6OIrRM>

Jesteśmy Polką i Polakiem
Dziewczynką fajną i chłopakiem
Kochamy Polskę z całych sił
Chcemy byś również kochał ją i ty
I ty

Ciuchcia na dworcu czeka
Dziś wszystkie dzieci pojedą nią by poznać kraj
Ciuchcia pomknie daleko

I przygód wiele na pewno w drodze spotka nas

Jesteśmy Polką i Polakiem
Dziewczynką fajną i chłopakiem
Kochamy Polskę z całych sił
Chcemy byś również kochał ją i ty
I ty

Pierwsze jest Zakopane
Miejsce wspaniała
Gdzie góry i górale są
Kraków to miasto stare
W nim piękny Wawel
Obok Wawelu mieszkał smok

Jesteśmy Polką i Polakiem
Dziewczynką fajną i chłopakiem
Kochamy Polskę z całych sił
Chcemy byś również kochał ją i ty
I ty

Teraz to już Warszawa
To ważna sprawa
Bo tu stolica Polski jest
Wisła, Pałac Kultury, Królewski Zamek
I wiele innych, pięknych miejsc

Jesteśmy Polką i Polakiem
Dziewczynką fajną i chłopakiem
Kochamy Polskę z całych sił
Chcemy byś również kochał ją i ty
I ty

Toruń z daleka pachnie
Bo słodki zapach pierników kusi mocno nas
Podróż skończymy w Gdańsku
Stąd szarym morzem można wyruszyć dalej w świat

Jesteśmy Polką i Polakiem
Dziewczynką fajną i chłopakiem
Kochamy Polskę z całych sił
Chcemy byś również kochał ją i ty
I ty /2x

15. Serce w plecaku

<https://www.youtube.com/watch?v=grxkGmq3PM>

Z młodej piersi się wyrwało
W wielkim bólu i rozterce
I za wojskiem poleciało
Zakochane czyjeś serce
Żołnierz drogą maszerował

Nad serduszkiem się użalił
Więc je do plecaka schował
I pomaszerował dalej
Tę piosenkę, tę jedyną
Śpiewam dla Ciebie dziewczyno
Może także jest w rozterce
Zakochane Twoje serce?
Może beznadziejnie kochasz
I po nocach tęsknisz, szlochasz?
Tę piosenkę, tę jedyną
Śpiewam dla Ciebie dziewczyno
Trzy, cztery
Poszedł żołnierz na wojenkę
Poprzez góry, lasy, pola
Z śmiercią szedł pod rękę
Taka jest żołnierska wola
I choć go trapiły wielce
Kule, gdy szedł do ataku
Żołnierz śmiał...

16. Płynie Wisła płynie po polskiej krainie

<https://www.youtube.com/watch?v=uIZRSkd7j0o>

Płynie Wisła, płynie
Po polskiej krainie,
Zobaczyła Kraków,
Pewnie go nie minie.
Zobaczyła Kraków,
Wnet go pokochała
A w dowód miłości
Wstęgą opasała.
Chociaż się schowała
W Niepołomskie lasy
I do morza wpada,
Płynie, jak przed czasy
Nad moją kolebką
Matka się schylała
I po polsku pacierz
Mówić nauczała.
„Ojcze nasz” i „Zdrowaś”
I „Skład Apostolski”,
Bym do samej śmierci
Kochał naród polski.
Bo ten naród polski

Płynie Wisła, płynie
Po polskiej krainie,
A dopóki płynie:

Polska nie zaginie!.